

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

15 JANUARI 2008

Wetsvoorstel tot aanvulling van de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt, teneinde deze wet een grotere bekendheid te geven bij het publiek

(Ingediend door mevrouw Christine Defraigne)

TOELICHTING

De wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt betekende een ware stap vooruit op het vlak van de relatie tussen arts en patiënt. Deze evolutie luidde het einde in van het beeld van de «alwetende arts» die de patiënt behandelt zonder hem eerst de behandeling uit te leggen. De patiënt begrijpt nu wat er gebeurt en maakt actief keuzes met betrekking tot zijn gezondheidstoestand.

Deze wet houdt een vertrouwenscontract in en somt duidelijk op welke rechten een patiënt kan doen gelden met betrekking tot de beroepsbeoefenaar die hij heeft gekozen. Dank zij deze wet heeft de patiënt recht op kwaliteitsvolle dienstverlening, op vrije keuze van de beroepsbeoefenaar, op informatie, op respect voor zijn privacy, op grondige voorlichting vooraleer hij instemt met een therapeutische handeling, op inzage in het hem betreffende patiëntendossier, op bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer en op het neerleggen van een klacht bij de bevoegde ombudsfunctie indien hij vindt dat de wet niet in acht werd genomen. Ook is er aandacht voor de rechten van patiënten die niet in staat zijn hun instemming te geven (minderjarigen en andere wilsonbekwamen).

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

15 JANVIER 2008

Proposition de loi complétant la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient, en vue d'assurer davantage sa publicité

(Déposée par Mme Christine Defraigne)

DÉVELOPPEMENTS

La loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient est une réelle avancée dans les relations médecin-malade. Cette évolution a mis fin à l'image du «médecin qui sait tout» et impose des soins au patient sans lui expliquer la teneur ni la nature de ceux-ci. Le patient entend et peut désormais participer activement aux choix qui concernent son état de santé.

Cette loi établit un contrat de confiance, en énumérant de manière claire et précise l'ensemble des droits que peut revendiquer le patient à l'égard du praticien auquel il recourt. Ainsi, par cette loi, le patient a le droit à une prestation de services de qualité, au libre choix du prestataire de soins, le droit à l'information, au respect de son intimité, au consentement éclairé avant l'accomplissement de tout acte thérapeutique, à la consultation de son dossier médical, à la protection de sa vie privée, le droit de recourir au service du médiateur s'il désire se plaindre du non-respect de la loi, et le droit des personnes incapables de donner leur consentement (mineurs et autres incapables).

Deze wet is bij het grote publiek echter amper bekend. Sommige patiënten weten zelfs niet van haar bestaan af. Hoe kunnen zij hun rechten dan behoorlijk doen gelden? Dit wetsvoorstel heeft dus een eenvoudig doel: het verplicht aanplakken van de volledige tekst van deze wet in de wachtzalen en de kabinetten van alle beroepsbeoefenaars.

Op die manier wordt de transparantie groter. Het gaat om een makkelijk uit te voeren, goedkope en voor iedereen toegankelijke maatregel. Dank zij dit systeem kan er indien nodig een discussie ontstaan tussen de patiënt en zijn arts, kunnen er vragen worden gesteld en is de vertrouwensrelatie nog gemakkelijker op te bouwen.

De nota van informateur Didier Reynders maakte in dit verband melding van een gebrek aan zichtbaarheid en kennis van de wet, zowel bij het grote publiek als bij de medische beroepsbeoefenaars zelf.

Uit het rapport van de informateur bleek duidelijk dat de mensen in de sector een betere informatie van de patiënten nastreven en de wet betreffende de rechten van de patiënt ook willen toepassen.

Vanuit dezelfde zienswijze herinnert de indienst eraan dat zij een ander wetsvoorstel heeft ingediend, dat ertoe strekt een aantal verduidelijkingen aan te brengen met betrekking tot bepaalde begrippen en tot de werkingssfeer van een aantal artikelen van de wet betreffende de rechten van de patiënt (zie stuk Senaat 4-124/1). Het is de bedoeling deze wet zo doeltreffend mogelijk te maken en een maximum aan waarborgen te bieden voor het evenwicht dat tussen de beroepsbeoefenaar en de patiënt moet ontstaan.

*
* *

Hélas, elle est encore trop méconnue du grand public. Certains patients méconnaissent même son existence. Comment peuvent-ils faire valoir leurs droits correctement? L'objectif de cette proposition de loi est donc simple. Il s'agit de rendre obligatoire dans les salles d'attente et dans les cabinets de tout praticien l'affichage de l'intégralité de la loi sur les droits du patient.

L'on favorise ainsi la transparence. Cette exigence est facile à mettre en œuvre, peu coûteuse et accessible à tous. Ce système permet de susciter, le cas échéant, une discussion entre le patient et son médecin, des questions peuvent fuser et la relation de confiance est d'autant plus facile à établir.

À ce sujet, la note de l'informateur Didier Reynders, dénonçait ce manque de visibilité et de connaissance de cette loi à la fois dans le grand public et dans le corps médical même.

Le rapport de l'informateur montrait clairement que les gens du secteur désirent améliorer l'information des patients, ainsi que la mise en œuvre de la loi sur les droits du patient.

Dans la même optique, l'auteur rappelle qu'elle a déposé une autre proposition de loi visant à apporter une série de précisions quant à certains concepts et quant au champ d'application de certains articles de la loi relative aux droits du patient (*cf.* doc Sénat 4-124/1). L'objectif est de rendre cette loi la plus effective possible et de donner un maximum de garanties à l'équilibre qui doit se mettre en place entre le praticien et son patient.

Christine DEFRAIGNE.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In de wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt wordt een artikel 11ter ingevoegd, luidend:

«Art. 11ter. — Deze wet wordt volledig en zichtbaar aangeplakt in alle wachtkamers, ten behoeve van de natuurlijke personen die gezondheidszorg krijgen, alsook in het consultatiekabinet van alle beroepsbeoefenaars als gedefinieerd in artikel 2, 3°.»

25 oktober 2007.

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans la loi du 22 août 2002 relative aux droits du patient est inséré un article 11ter, rédigé comme suit:

«Art. 11ter. — La présente loi est affichée dans son intégralité et de manière visible dans toute salle d'attente à l'attention des personnes physiques à qui des soins de santé seront dispensés ou dans le cabinet de consultation de tout praticien, tel que défini à l'article 2, 3°.»

25 octobre 2007.

Christine DEFRAIGNE.